

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Badan Gheorghe, de avocatul Patriții Miron în numele inculpatului Leonte Ilii și de inculpatul Leonte Ilii, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 06 iunie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Leonte Ilii Ivan, născut XXXXXX, originar din XXXXXX, domiciliat temporar XXXXXX;

Badan Gheorghe Erofei, născut la XXXXXX, originar din XXXXXX, domiciliat temporar.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 04.01.2016 – 06.06.2016;*
2. *Instanța de apel: 02.08.2016 – 14.12.2016;*
3. *Instanța de recurs: 02.03.2017 – 31.05.2017.*

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 06 iunie 2016, **Leonte Ilii Ivan** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal la 3 ani închisoare;
- art.145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal la 19 ani închisoare.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, lui Leonte Ilii Ivan i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 22 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Badan Gheorghe Erofei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. i), j) Cod penal și stabilită o pedeapsa de 17 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, pe parcursul nopții de 31 octombrie 2015 spre 01 noiembrie 2015, aproximativ la ora 23:00, Leonte Ilii Ivan, aflându-se în garajul XXXXXX, ce aparținea lui Rîbaltenco Serghei, amplasat pe XXXXXX, după ce au consumat băuturi alcoolice, i-a aplicat lui Serghei Rîbaltenco cel puțin două lovituri în regiunea capului cu muchia unui ciocan, cauzându-i acestuia o traumă cranio - cerebrală deschisă manifestată prin plăgi contuze pe cap, echimoze pe pleoapele superioare, otoragie pe dreapta, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, parieto - temporal dreapta, mușchiul temporal drept și occipital bilateral, fracturi orificiale înfundate temporal pe dreapta și occipital pe stânga cu rupturi ale durei mater la acest nivel, hemoragii subdurale și subarahnoidene pe emisferile cerebrale, sânge în ventriculii cerebrali, focare de contuzii și dilacerare intracerebral. După ce l-a imobilizat pe Serghei Rîbaltenco prin legarea circulară a membrilor superioare întinse de-a lungul corpului și plasate după spate, cu cele inferioare și anume, cel drept luxate maximal în articulația genunchiului la nivelul articulațiilor radio-carpene cu un fir electric.

În continuarea acțiunilor sale, Leonte Ilii Ivan s-a urcat la volanul automobilului de model „VAZ 2101” cu n/î XXXXXX, prețul automobilului fiind de 40 000 lei, care aparținea victimei Rîbaltenco Serghei și era parcat pe teritoriul adiacent garajului XXXXXX, amplasat pe XXXXXX, s-a deplasat în direcția XXXXXX, unde a comis un accident rutier, tamponând un pilon electric și deteriorând automobilul, pe care tot acolo, imediat după accident, l-a vândut lui Ovsienko Serghei pentru suma de 2 000 lei.

După comiterea accidentului rutier, Leonte Ilii Ivan, aflându-se pe XXXXXX, l-a telefonat pe Gheorghe Badan, solicitându-i ultimului să vină pe această adresă, invocând că are probleme. Întâlnindu-se cu Gheorghe Badan, Leonte Ilii Ivan l-a informat pe acesta că l-a bătut pe Serghei Rîbaltenco și l-a rugat să-l însoțească în garajul ultimului. Ajungând la fața locului, inculpații Gheorghe Badan și Leonte Ilii Ivan au constatat că Serghei Rîbaltenco încă este în viață și, având scopul omorului lui Serghei Rîbaltenco, acționând cu deosebită cruzime și în coautorat, folosind o substanță ușor inflamabilă, au incendiat garajul, ca rezultat victima decedând din cauza intoxicației cu monoxid de carbon.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de procuror, de avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Badan Gheorghe Erofei și de avocatul Patriții Miron în numele inculpatului Leonte Ilii Ivan.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie recunoscuți și condamnați:

Leonte Ilii Ivan în baza art.145 alin.(2) lit. a), b), i), j) și k) Cod penal, la detențiune pe viață, în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal la 4 ani închisoare și în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul de pedepse, a-i stabilite lui Leonte Ilii Ivan pedeapsa definitivă sub formă de detențiune pe viață, cu executarea în penitenciar de tip închis;

Badan Gheorghe Erofei în baza art.145 alin.(2) lit. a), b), i), j) și k) la detențiune pe viață, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că prima instanță neîntemeiat a exclus agravantele din art.145 alin. (2) Cod penal: „cu premeditare” (lit. a); „din interes material” (lit. b) și „cu scopul de a ascunde o altă infracțiune” (lit. k), considerând că cumulul de probe confirmă pe deplin vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunilor imputate potrivit rechizitoriului.

La fel, a menționat că, instanța nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale stabilite de codul penal, de faptul că inculpatul Leonte Ilii anterior a fost judecat, infracțiunea incriminată acestora a fost planificată din timp, rolurile fiecăruia dintre ei au fost împărțite, aceștia sunt periculoși pentru societate, nu au colaborat cu organul de urmărire penală și nici cu instanța de judecată, nu și-au recunoscut vina.

3.2. Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Badan Gheorghe Erofei, a solicitat casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În argumentarea cererii de apel, apelantul a invocat că fiind audiat în calitate de bănuț, Badan Gheorghe vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut, însă după audierea respectivă, fără a se consulta cu avocatul său, acesta a depus o cerere de audiere suplimentară și astfel, fiind audiat suplimentar în calitate de bănuț, acesta și-a recunoscut vina parțial, recunoscând și participarea sa la incendierea garajului. Ulterior, fiind audiat în calitate de învinuit, Badan Gheorghe și-a recunoscut vina integral, recunoscând în continuare participarea sa la incendierea garajului. Tot la 02.11.2015, inculpatul a participat la verificarea declarațiilor la locul infracțiunii, unde ar fi confirmat noile declarații. În ședința de judecată, Badan Gheorghe vina în infracțiunea incriminată nu a recunoscut-o și a dat declarații analogice cu cele de la audierea sa în calitate de bănuț la 01.11.2015. Inculpatul și-a motivat afirmațiile prin faptul că primele declarații au fost sincere, iar cererea de audiere suplimentară cu ulterioarele declarații făcute la urmărirea penală au fost făcute la presiunile polițiștilor.

Apărarea a menționat că, în privința acțiunilor polițiștilor a fost sesizată Procuratura Ciocana, care a emis o ordonanță de neîncepere a urmăririi penale, fiind contestată la procurorul ierarhic superior, însă în termenul legal nu a fost primit nici un răspuns.

La fel, apelantul a invocat, că fiind audiat în ședința de judecată, Leonte Ilii a confirmat că Badan Gheorghe nu a incendiat garajul, nu are nici o atribuție la infracțiunea incriminată și nu a existat nici o înțelegere prealabilă între ei, iar careva probe care ar infirma cele spuse de Leonte Ilii, partea acuzării nu a prezentat.

În privința martorului apărării Caraman Alexandru, apelantul a considerat că este o dovadă a veridicității declarațiilor lui Badan Gheorghe și neparticipării acestuia la infracțiunea incriminată, precum și expertiza biologică, prin care s-a confirmat lipsa urmelor de sânge pe papucii, scurta, blugii și puloverul lui Badan Gheorghe, fapt care, în opinia apelantului, dovedește, că inculpatul nu a comis infracțiunea, or, această expertiză nu a fost inclusă în lista probelor conform rechizitoriului.

La fel, apelantul a considerat, că în ceea ce privește cercetarea la fața locului, aceasta urmează a fi declarată nulă, deoarece vine în contradicție cu alte materiale ale cauzei: în actul de constatare a pompierilor este indicată ora primei intervenții la 07:01, iar incendiul a fost lichidat la ora 12:26, cercetarea la fața locului a început la 09:32 și s-a sfârșit la 13:22, acțiune care s-a desfășurat concomitent cu lichidarea incendiului, ceea ce fizic nu este posibil. Această solicitare a rămas fără apreciere, instanța evitând de a se expune referitor la acest argument. Potrivit aceluiași act de constatare al pompierilor, ora izbucnirii incendiului este 05:55, ceea ce, în opinia apelantului, confirmă că inculpatul nu putea să cunoască despre incendierea garajului, deoarece incendiul a izbucnit atunci, când potrivit declarațiilor martorului Caraman Alexandru, primul era acasă. Or, martorul a declarat că la ora 06:00 inculpatul era acasă, iar în 5 minute de la Bubuieci la Ciocana nu este posibil de ajuns.

În continuarea cererii de apel, apelantul a invocat că un subiect aparte de cercetare se referă la rezultatele examinării medico-legale a cadavrului victimei nr. 2316 finalizat la 30.11.15, menționând că conform ordonanței de dispunere a expertizei medico-legale, în fața expertului au fost puse 8 întrebări, iar raportul de expertiză conține parțial răspunsuri la întrebările puse. Astfel, nu s-a dat răspuns referitor la data și ora survenirii morții, la care urma să fie dat răspuns printr-o expertiză repetată, or, conform actului de învinuire, Leonte Ilii de unul singur i-a aplicat victimei lovituri cu ciocanul, însă nu este clar la ce oră aproximativ au fost aplicate loviturile, la ce oră a survenit decesul, unde anume se afla Badan Gheorghe în acel timp. Partea acuzării nu a elucidat aceste întrebări, iar prima instanță a lăsat fără apreciere aceste argumente.

În opinia apărării, materialele cauzei confirmă, că urmărirea penală și examinarea cauzei au avut un caracter unilateral și neobiectiv, reiterând că, pe corpul, hainele, încălțăminte și obiectele inculpaților urme de sânge, substanțe ușor inflamabile nu au fost depistate, iar persoanele audiate nu au confirmat că

au observat sânge sau miros de substanțe ușor inflamabile de la hainele și corpurile lor.

3.3. Avocatul Patriții Miron în numele inculpatului Leonte Ilii Ivan, a solicitat casarea parțială a sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui Leonte Ilii să fie reîncadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) și art.145 alin.(1) Cod penal și stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că nu a fost dovedit omorul săvârșit cu deosebită cruzime de două sau mai multe persoane, iar prima instanță urma să încadreze acțiunile inculpatului Leonte Ilii în baza art.145 alin.(1) Cod penal, invocând că prima instanță a examinat unilateral probele acumulate, fiind luate în calcul doar probele propuse de către acuzare, iar cele ale apărării fiind ignorate.

Totodată, a considerat că pedeapsa aplicată inculpatului, nu este proporțională faptei comise de către acesta, fiind aplicată eronat și contrar criteriilor de individualizare a pedepsei penale și în acest sens a menționat că, pedeapsa penală lui Leonte Ilii a fost stabilită prin prisma art. 34 alin.(2) lit. b) Cod penal - recidivă periculoasă, luând în considerație condamnarea anterioară a inculpatului de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 24.01.2011 în baza art.186 alin. (2) și art.217 alin.(2) Cod penal la 5 ani închisoare, însă nu a ținut cont că, prin încheierea Judecătoriei Orhei din 25.07.2014, inculpatul a fost liberat condiționat înainte de termen cu 1 an și 3 zile. Astfel că, antecedentul penal anterior a fost stins din 29.07.2015, adică până la săvârșirea unei noi infracțiuni, deci nu s-a ținut cont de prevederile art.34 alin.(5) lit. d) Cod penal.

De asemenea, apelantul a indicat că, prima instanță nu a luat în considerație personalitatea inculpatului Leonte Ilii, care se caracterizează pozitiv, are antecedentele penale stinse, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, nu a influențat martorii, are o situație materială precară și are la întreținere un copil minor; circumstanțele atenuante - recunoașterea vinovăției; săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate provocată de consumarea involuntară a substanțelor prevăzute de art. 24 Cod penal. Astfel, apelantul a considerat că efectele pedepsei în prezenta cauză pot fi atinse și prin aplicarea unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Badan Gheorghe Erofei și de avocatul Patriții Miron în numele inculpatului Leonte Ilii Ivan, și admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 06 iunie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui **Leonte Ilii Ivan**, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) și art. 145 alin. (2) lit. b), i), j) și k) Cod penal,

cu aplicarea prevederilor art. 82 Cod penal, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin. (2) lit. d) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin.(2) lit. b), i), j) și k) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa - detențiune pe viață.

În temeiul art. 84 alin. (1) și (5) Cod penal, lui Leonte Ilii Ivan i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul al pedepselor aplicate, sub formă de închisoare - detențiune pe viață, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 85 alin. (1) și (4), art.91 alin.(8) lit. c) Cod penal, lui Leonte Ilii Ivan, pentru cumul de sentințe, s-a adăugat la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 24.01.2011 de 1 (un) an 3 (trei) zile închisoare, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă - detențiune pe viață, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Lui **Badan Gheorghe Erofei**, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. i), j) și k) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 20 (douăzeci) ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În rest, hotărârea atacată a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpaților Leonte Ilii Ivan și Badan Gheorghe Erofei de săvârșirea infracțiunii comise.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul Leonte Ilii Ivan și-a recunoscut parțial vina în săvârșirea infracțiunilor imputate, iar inculpatul Badan Gheorghe Erofei nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, vinovăția acestora este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de prima instanță și verificate de instanța de apel, ajungând la concluzia că probele în speța dată au fost apreciate sub toate aspectele și în mod obiectiv, cu respectarea principiului contradictorialității și egalității armelor.

În această ordine de idei, instanța de apel a indicat că, prima instanță a concluzionat corect de a scoate din învinuirea înaintată inculpaților Leonte Ilii Ivan și Badan Gheorghe Erofei agravanta „cu premeditare”, invocând corect în acest sens că omorul săvârșit cu premeditare presupune îndeplinirea obligatorie a trei condiții concomitente și anume: trecerea unui interval de timp din momentul luării hotărârii de a săvârși omorul și până la momentul executării infracțiunii; în acest interval de timp făptuitorul trebuie să mediteze, să-și

concentreze forțele sale psihice în vederea asigurării reușitei acțiunii sale; în acest interval de timp făptuitorul trebuie să treacă la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească hotărârea luată și să asigure realizarea ei. Astfel, pentru a exista premeditare, nu este suficient ca făptuitorul să fi luat pur și simplu mai dinainte hotărârea de a omorî.

În speță, partea acuzării nu a prezentat probe ce ar indica la momentul luării hotărârii de a comite omorul, indicând că, inculpații puteau lua hotărârea respectivă atât în momentul când s-au întâlnit după accident, cât și nemijlocit în garajul unde a fost comis omorul lui Rîbaltenco Serghei.

Prin urmare, prin prisma art.8 Cod de procedură penală, prima instanță a conchis corect de a efectua aprecierea circumstanțelor respective în favoarea inculpaților, prin excluderea agravantei „cu premeditare” din învinuirea înaintată acestora.

Totodată, instanța de apel a considerat că prima instanță a conchis în mod eronat de a exclude din învinuirea înaintată inculpaților Leonte Ilii Ivan și Badan Gheorghe Erofei agravanta „cu scopul de a ascunde o altă infracțiune” prevăzută de lit. k) alin.(2) al art.145 Cod penal, or, în speță, inculpații au urmărit scopul de a ascunde infracțiunea săvârșită anterior de către inculpatul Leonte Ilii Ivan - furtul automobilului lui Rîbaltenco Serghei.

De asemenea, instanța de apel a reținut că prima instanță a conchis greșit de a exclude din învinuirea înaintată inculpatului Leonte Ilii Ivan și agravanta „din interes material” prevăzută de lit. b) alin. (2) al art.145 Cod penal, deoarece omorul a fost săvârșit în scopul de a obține un venit material pentru Leonte Ilii Ivan, or acesta a vândut ulterior automobilul sustras de la victima Rîbaltenco Serghei pentru suma de 2 000 lei.

În concluzie, instanța de apel a concluzionat că în acțiunile inculpatului Leonte Ilii Ivan se întrunesc semnele componenței de infracțiune prevăzute de art.145 alin.(2) lit. b), i), j) și k) Cod penal, după semnele calificative: *omorul intenționat al unei persoane, săvârșit din interes material, de două persoane, cu deosebită cruzime, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune*, iar în acțiunile inculpatului Badan Gheorghe Erofei se întrunesc elementele componenței de infracțiune prevăzute de art.145 alin.(2) lit. i), j) și k) Cod penal - *omorul intenționat al unei persoane, săvârșit de două persoane, cu deosebită cruzime, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune*.

La stabilirea pedepsei inculpatului Leonte Ilii Ivan, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.61 alin. (2), 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal se califică ca infracțiunea mai puțin gravă (art.186 alin. (2) lit. d) Cod penal) și ca infracțiune excepțional de gravă (art.145 alin.(2) lit. b), i), j) și k) Cod penal), de persoana celui vinovat, care nu este angajat în câmpul muncii, și-a recunoscut vina parțial, de atitudinea lui față de cele săvârșite, de circumstanța atenuantă aflarea la întreținere a unui copil minor, iar

circumstanțe agravante prevăzute la art. 77 Cod penal sau temeieri de liberare a inculpatului de la răspundere penală prevăzute de art.53 Cod penal nu au fost stabilite.

Totodată, s-a reținut că, inculpatul Leonte Ilii Ivan a fost anterior condamnat prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 24.01.2011 în baza art. 186 alin.(2) și art. 217 alin.(2) cu aplicarea art.80, 84, 85 Cod penal la 5 ani închisoare, iar prin încheierea Judecătorei Orhei din 25.07.2014 a fost liberat condiționat înainte de termen cu 1 an și 3 zile, astfel că, inculpatul a comis cu intenție o infracțiune având antecedente penale, fiind în stare de recidivă periculoasă.

În circumstanțele expuse, instanța de apel a considerat că pedeapsa cu detențiune pe viață, va fi echitabilă, rațională și va atinge scopul de corectare și reeducare, fiind și de natură de a-l face pe inculpat să-și revizuiască atitudinea față de valorile sociale și comportamentul său față de membrii societății.

Referitor la stabilirea pedepsei inculpatului Badan Gheorghe Erofei, instanța de apel, de asemenea, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2), 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune excepțional de gravă (art.145 alin.(2) lit. b), i), j) și k) Cod penal), de persoana celui vinovat, care nu și-a recunoscut vina, nu este angajat în câmpul muncii, de atitudinea lui față de cele săvârșite, ca circumstanță atenuantă aflarea la întreținere a doi copii minori, considerând că pedeapsa cu închisoare pe termen de 20 ani, va fi echitabilă, rațională și va atinge scopul de corectare și reeducare, fiind și de natură de a-l face pe inculpat să-și revizuiască atitudinea față de valorile sociale și comportamentul său față de membrii societății.

Reieșind din circumstanțele constatate în speță la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respins alegațiile apelanților ca fiind nefondate din următoarele considerente.

Cu referire la cerința invocată de partea acuzării privind aplicarea pedepsei cu detențiunea pe viață în privința inculpatului Badan Gheorghe Erofei, instanța de apel a relevat că, inculpatul a comis infracțiunea prin participație, acționând în calitate de coautor, totodată, menționând că, pentru a-și atinge scopul, pedeapsa penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, aceasta nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății.

În ce privește alegațiile avocatului Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Badan Gheorghe Erofei, precum că declarațiile lui Badan Gheorghe Erofei au fost sincere la audierea inițială, iar cererea de audiere suplimentară cu ulterioarele declarații făcute la urmărirea penală au fost făcute sub presiunile

polițiștilor, instanța de apel a reținut că, în materialele cauzei nu sunt probe care ar demonstra vinovăția polițiștilor în influențarea în vreun fel a inculpatului Badan Gheorghe Erofei cu scopul ca acesta să-și schimbe declarațiile, menționând în acest sens că, sesizarea Procuraturii Ciocana, mun. Chișinău, care a emis ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 14.04.2016 (f.d. 88-91, vol. III), și ulterior, fiind contestată la procurorul ierarhic superior, în termenul legal nu a fost acordat un răspuns.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile lui Badan Gheorghe Erofei, precum că el nu a comis infracțiunea de comiterea căreia este învinuit, deoarece acestea contravin circumstanțelor stabilite și probelor administrate, iar în acest sens, declarațiile date de către inculpatul Badan Gheorghe Erofei în ședință nu au fost luate în considerație, or, inculpatul pe parcursul efectuării urmăririi penale și în cadrul examinării cauzei a adoptat mai multe poziții, aceasta fiind interpretată ca o metodă de apărare cu scopul de eschivare de la răspunderea penală pentru fapta comisă. Instanța de apel concluzionând că, prima instanță corect a conchis că versiunea expusă inițial de către Leonte Ilii Ivan și Badan Gheorghe Erofei, când acesta a fost audiat la cererea sa, este una reală, iar versiunea expusă la cercetarea judecătorească este una inventată pentru evitarea atragerii la răspundere penală a lui Badan Gheorghe și ușurarea pedepsei penale lui Leonte Ilii.

Referitor la solicitarea apelantului de a declara nul procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.11.2015, din motiv că ar veni în contradicție cu alte materiale ale cauzei în ceea ce privește ora efectuării acțiunilor procesuale, instanța de apel a menționat că, din procesul - verbal respectiv se dovedește că garajul a fost incendiat, cadavrul era jos cu fața la pământ, membrele superioare și un membru inferior drept erau legate la spate, iar în ceea ce privește corespunderea orelor efectuării acțiunilor de cercetare, instanța a reținut că partea apărării nu a contestat procesul - verbal respectiv în modul prevăzut de lege.

La fel, instanța de apel a reținut că, prin raportul de expertiză medico-legală nr.2316 din 30.11.2015 a cadavrului, s-a constatat că moartea lui Rîbalcenco Serghei a survenit în rezultatul intoxicației acute cu monoxid de carbon (CO). Pe fundalul carbonizării parțiale a cadavrului s-au depistat traume și contuzii ale capului victimei care au fost produse intravital, cu circa 3-4 ore înainte de deces, prin acțiunea traumatică cu un corp contondent cu suprafața de acțiune limitată. Astfel, din raportul respectiv rezultă cu certitudine când a murit Rîbalcenco Serghei, iar ora exactă nu este necesară, deoarece din raport rezultă că acesta a murit intoxicat cu dioxid de carbon, deci acesta a decedat în rezultatul incendiului provocat de către inculpați. La fel, instanța a indicat că, nu are relevanță nici unde anume se afla Badan Gheorghe în momentul decesului, atâta timp cât decesul s-a produs în rezultatul inclusiv a acțiunilor acestuia. În afară de aceasta, nici acest

raport de expertiză nu a fost contestat și nu este anulat, deci produce efecte juridice.

Cu referire la argumentele invocate în cererea de apel declarată de către avocatul Patrișii Miron în numele inculpatului Leonte Ilii Ivan, instanța de apel, de asemenea, le-a respins ca neîntemeiate și în acest sens, a indicat că, în acțiunile inculpatului lipsește premeditarea, or s-a constatat cu certitudine că această agravantă nu urmează a fi pusă la baza învinuirii inculpatului, iar în ce privește pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a reținut că, corect s-a constatat de prima instanță starea de recidivă periculoasă, deoarece la data comiterii noilor infracțiuni - 31.10.2015 spre 01.11.2015, antecedentele penale nu erau stinse.

Cu referire la cheltuielile judiciare, instanța de apel a relevat că, prima instanță a dispus just că urmează a fi încasate doar acele cheltuieli de judecată care au fost cauzate de instrumentarea cauzei penale, și în acest sens, a indicat că, activitatea procurorului este remunerată indiferent de numărul cauzelor penale instrumentate, indiferent dacă era instrumentată prezenta cauză sau altă cauză penală, sau nu ar fi fost instrumentată nici o cauză penală, remunerarea activității procurorului avea să aibă loc în același quantum. Din aceste motive, nu au fost încasate cheltuielile de judecată sub forma salariului procurorului, fiind aplicat și în cazul consumabilelor.

Totodată, prima instanță a concluzionat corect de a încasa cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare, în mod individual pentru expertizele efectuate față de fiecare inculpat separat, cu încasarea în mod solidar a cheltuielilor pentru celelalte expertize.

6. Decizia este atacată cu recursuri ordinare de avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Badan Gheorghe, de avocatul Patrișii Miron în numele inculpatului Leonte Ilii și de inculpatul Leonte Ilii.

6.1. Avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Badan Gheorghe, solicită casarea acesteia, precum și sentința primei instanțe cu dispunerea achitării inculpatului, invocând prevederile de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, indică aceleași motive ca și în cererea de apel (pct. 3.1. din decizie), considerând că instanțele de judecată eronat au apreciat probele administrate în speța dată.

6.2. Avocatul Patrișii Miron în numele inculpatului Leonte Ilii, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, invocând prevederile de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală – *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, indică aceleași motive ca și în cererea de apel (pct. 3.2. din decizie) și notificând elementele constitutive ale infracțiunii de omor cu

agravantele imputate inculpatului, consideră că instanța de apel eronat a apreciat probele administrate în speța dată și circumstanțele cauzei, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră inculpatului sub formă de detențiune pe viață, ceea ce, în opinia apărării, nu este proporțională faptei comise.

6.3. Inculpatul Leonte Ilii, la data de 21.03.2017, declară recurs ordinar prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, indicând aceleași motive ca și avocatul său.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora, cu menținerea hotărârii atacate ca fiind legală și întemeiată.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

*Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Pavalatii Alexandru în
numele inculpatului Badan Gheorghe*

Colegiul penal consideră că, alegațiile părții apărării sunt nefondate, deoarece, analizând decizia atacată, conchide că temeiurile invocate de recurent prevăzut în pct. 6) și 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatăată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Referitor la argumentele invocate de către recurent, precum că inculpatul Badan Gheorghe nu a săvârșit infracțiunea imputată în baza art.145 alin.(2) lit. i), j) și k) Cod penal, temeiul prevăzut la pct. 8) alin. (1) din art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Instanța de recurs reține că, acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei inculpatul Badan Gheorghe Erofei a fost pus sub învinuire în baza art. 145 alin.(2) lit. a), b), i), j) și k) Cod penal, însă instanțele de fond l-au recunoscut vinovat și condamnat în baza art.145 alin.(2) lit. i), j) și k) Cod penal - *omorul intenționat al unei persoane, săvârșit de două persoane, cu deosebită cruzime, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune*, fiind excluse agravantele „cu premeditare” (lit. a) și „din interes material” (lit. b) al normei indicate supra, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, motivându-și soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul că, argumentele invocate de recurent privind reaprecierea probelor, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel, iar asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate.

Totodată, Colegiul relevă, că instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatăată de instanțe, acestea fiind atribuții exclusive ale instanțelor de fond.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatăată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Referitor la recursurile ordinare declarate de avocatul Patrișii Miron în numele inculpatului Leonte Ilii și de inculpat

Colegiul penal, lecturând conținutul recursurilor, consideră motivele

invocate de către recurenți nefondate, și subliniază, că acestea au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în ordine de apel, fiind invocate în cererile de apel, și astfel, că asupra acestor argumente instanța de apel s-a expus prin hotărârea adoptată în speța dată, motivându-și soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

În ce privește pedeapsa stabilită de către instanța de apel inculpatului Leonte Ilii pentru infracțiunile comise, Colegiul penal consideră corectă concluzia acesteia că pedeapsa cu detențiune pe viață, va fi echitabilă, rațională și va atinge scopul de corectare și reeducare, ținând cont de prevederile art. art. 61, 75, 84, 85 și art. 91 alin.(8) lit. c) Cod penal, motivându-și soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Referitor la temeiul prevăzut în pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, invocat de către avocatul recurent în privința inculpatului Leonte Ilii, Colegiul penal menționează că, acesta nu argumentează solicitarea sa, nu indică la concret în baza căreia legi urmează a fi calificate acțiunile inculpatului.

Astfel, instanța de recurs nu se va expune asupra acestui temei.

În aceste condiții, instanța de recurs consideră că în speța examinată n-a fost constatată prezența unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei atacate.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărîrea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Luând în considerație cele expuse supra, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursurilor ordinare declarate de avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Badan Gheorghe, de avocatul Patriții Miron în numele inculpatului Leonte Ilii și de inculpatul Leonte Ilii se declară inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Badan Gheorghe, de avocatul Patriții Miron în numele inculpatului Leonte Ilii și de inculpatul Leonte Ilii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Leonte Ilii Ivan** și **Badan Gheorghe Erofei**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **29 iunie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir